

Research Article

การออกแบบและแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก บ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

DESIGN AND DEVELOPMENT GUIDELINES FOR BATIK PRODUCTS, BAN NA TOEI, THAI MUEANG DISTRICT, PHANG NGA PROVINCE

ธีรกานต์ โพธิ์แก้ว^{1*} ธวัชชัย ทุมทอง² ฉัตรวัชร ฌ ตะกั่วทุ่ง³ อรุณา กุลนัย⁴
ศิริขวัญ หิมเอียด⁵ และ หัตติยา สุธล้า⁶

^{1, 3, 4, 5, 6}สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

²สาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Theerakan Pokaew^{1*}, Thawatchai Tumthong², Chattawat Na Takuathung³, Onuma Kulnuy⁴,
Sirikhwan Heemiad⁵ and Hatthiya Sulum⁶

^{1, 3, 4, 5, 6}Program in Community Development, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Phuket Rajabhat University

²Program in Fine and Applied Arts, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Phuket Rajabhat University

*E-mail: theerakan.p@pkru.ac.th

Received: 2022-08-11

Revised: 2023-04-25

Accepted: 2023-05-24

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องการออกแบบและแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก บ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก เพื่อศึกษาการออกแบบและแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้า โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มที่ใช้ในการวิจัยเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างบุคคลทั่วไป จำนวน 20 คน กลุ่มผู้นำชุมชนจำนวน 5 คน กลุ่มผู้ปฏิบัติ จำนวน 15 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 40 คน ผลจากการวิจัยพบว่า ความเป็นมาของผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกชุมชนนาเตย ในช่วงปี พ.ศ. 2558 ชุมชนนาเตยภายใต้การนำขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเตยมีนโยบายที่จะฟื้นฟูพัฒนาอาชีพหัตถกรรมบาติกชุมชนให้มีความโดดเด่นอีกครั้ง ในส่วนของการออกแบบกลุ่มเลือกใช้สีที่ไปในโทนเดียวกันไม่ฉูดฉาดจนเกินไป เลือกใช้สีม่วง ที่กำลังได้รับความนิยมไล่สีจาก ขาว ม่วงอ่อน ม่วงเข้ม และเลือกเพนต์สีของตัวเต่าให้เป็นสีม่วงเหมือนกัน แต่จะเป็น

สีม่วงที่มีโทนสีที่เข้มกว่าสีอื่นในผืนผ้าสำหรับลวดลายเลือกใช้ลวดลายรูปเต่า ที่เป็นเอกลักษณ์เด่นของอำเภอท้ายเหมือง และมีพันธุ์เต่ามะเฟืองที่กำลังจะสูญหายไป ส่วนใหญ่สมาชิกของกลุ่มเป็นสตรี ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตมักจะมีลวดลายพันธุ์ไม้ท้องถิ่น ลวดลายดอกไม้ประกอบ คือ ลวดลายหม้อข้าวหม้อแกงลิง ลวดลายเตยนา ลวดลายกล้วยไม้ ลวดลายดอกลีลาวดี ลวดลายดอกชบา รวมถึงลวดลายท้องทะเล สำหรับแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก บ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา มีทั้งหมด 6 แนวทาง ประกอบด้วย แนวทางการขยายการผลิตให้ได้มากกว่าร้อยละ 30 ของปีที่ผ่านมา มุ่งเน้นการผลิตที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้แตกต่างจากกลุ่มอื่นโดยใช้ภูมิปัญญาไทย แนวทางการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น แนวทางเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนโดยการจัดสรรผลกำไรบางส่วนให้เป็นประโยชน์แก่ชุมชน แนวทางที่จะทำให้การจัดจำหน่ายสินค้าเทียบกับปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นให้เกินร้อยละ 25 และแนวทางในการจัดทำบัญชี โดยการส่งสมาชิกของกลุ่มเข้ารับการฝึกอบรมทางด้านการจัดทำบัญชีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คำสำคัญ: การออกแบบ การพัฒนา ผลิตภัณฑ์ ผ้าบาติก

ABSTRACT

This research on the design and development of batik products at Ban Na Toei, Thai Mueang District, Phang Nga Province aims to study the history and current condition of batik products and to examine the design and development of fabric products using qualitative research. 40 participants as a key informant group of the research consisted of a cluster sample of 20 people, 5 community leaders, and 15 practitioners. The results of the research found that the history of Na Toei batik products since 2015 the Na Toei community under the governance of the Na Toei Subdistrict Administrative Organization has implemented a policy to restore and develop the community batik handicrafts to be outstanding again. Regarding the batik design, the group chose colors that shared a similar tone but were not too flashy; namely, purple is most frequently used and followed by white, light purple, and dark purple, respectively. The turtle was painted in purple and notably, its tone was darker than the other colors used in the fabric. Regarding the batik motifs, a turtle-figure pattern is used to reflect Thai Mueang communal identity and to promote a species of carambola turtle which is nearly extinct. Most of the participants were female and the batik products often depict local plant motifs, accompanied by floral motifs including Monkey Cups, Toei Na, Orchid, Frangipani, and Hibiscus patterns along with sea motifs. For the batik product development at Ban Na Toei, Thai Mueang District,

Phang Nga, six aspects of guidelines have been proposed; 1) expansion of production to more than 30 percent from the previous year, 2) greater focus on production which does not affect the environment, 3) approaches to developing unique products which distinct from others using Thai wisdom and packaging design which are able to convey its local identity, 4) increasing communal involvement by allocating some of the profits to the community, 5) guidelines on product sales with an over-25-percent increase compared to the previous year, and 6) guidelines on relevant training and workshops for the group members to attend.

Keywords: Design, Development, Product, Batik

บทนำ

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวเร่งให้เกิดภาวะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วต่อเศรษฐกิจโลก ทำให้หลาย ๆ ประเทศเกิดวิกฤติเพราะปรับตัวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เศรษฐกิจโลกกลายเป็นแรงผลักดัน และปัญหาที่ส่งผลไปยังประเทศต่าง ๆ ที่พยายามจะสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เศรษฐกิจที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในขณะนี้ที่ทุกคนมองเห็นร่วมกันนั้นคือ “เศรษฐกิจสร้างสรรค์” ที่จะสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตควบคู่ไปกับการพัฒนา และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ (Tunsakun, 2014)

การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่จะต่อยอดสู่นวัตกรรมนั้นควรต้องให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยการต่อยอดภูมิปัญญา สร้างมูลค่าเพิ่มแก่ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพราะภูมิปัญญาจัดเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย สามารถนำจุดเด่นจากศิลปะและวัฒนธรรมที่มีนั้นมาสร้างโอกาสในการเพิ่มมูลค่าของเอกลักษณ์แห่งความเป็นไทยให้มีมูลค่าที่สูงขึ้นผ่านการพัฒนา

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ภายใต้ภูมิปัญญาของประเทศให้มีความแข็งแกร่ง จะสามารถเพิ่มความต้องการด้านแรงงาน และสามารถเชื่อมโยงกันในการทำงานทุกภาคส่วน เพื่อที่จะส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้เป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว (Jatusripitak & Aitrat, 2019)

ภูมิปัญญาในเรื่อง ศิลปะและหัตถกรรมบาติก เป็นเรื่องหนึ่งที่มีความสนใจเป็นอย่างมากสำหรับชุมชนในพื้นที่ภาคใต้ การทำอาชีพหัตถกรรมผ้าบาติกจากสีสังเคราะห์จึงเป็นหนึ่งในหลายอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนให้เกิดขึ้นในหลายชุมชน ทำให้ผ้าบาติกเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป และเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการตอบรับจากผู้บริโภคเป็นอย่างดี หลังจากที่ทำผ้าบาติกขายตัวขึ้นจึงทำให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่เป็นจำนวนมาก ผลิตภัณฑ์ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก ทำให้เกิดการแข่งขันและต่อสู้กันอย่างรุนแรง จนเกิดสงครามราคาขึ้น (Kanjarnarat & Saengchai, 2009)

ดังนั้นผู้ผลิตบาติกชุมชนควรเลือกใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสม และรู้จักพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนให้มีต้นทุนต่ำ แต่ยังคงรักษาคุณภาพที่ดีของผลิตภัณฑ์เอาไว้ควบคู่กันไป ในขณะเดียวกันก็ต้องสร้างความแตกต่างสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นด้วย ซึ่งจะทำได้ทั้งนี้ทั้งนั้นได้ ในสถานการณ์ที่มีการแข่งขันด้านการตลาดในสินค้าประเภทเดียวกัน ปัญหาที่พบสำหรับการทำผ้าบาติกของชุมชนในเขตพื้นที่อันดามันนี้คือ แม้ชาวบ้านจะเป็นสินค้าที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวและได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐ แต่บาติกที่ชุมชนผลิตนั้น ยังไม่มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ ทำให้กลุ่มที่ผลิตจำหน่ายสินค้าได้น้อย ไม่สามารถแข่งขันกับร้านค้า หรือกลุ่มผลิตในพื้นที่อื่นได้

งานวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการออกแบบและพัฒนาบาติกชุมชนของจังหวัดพังงา เพื่อสร้างเอกลักษณ์สีสันทันใหม่ ผสมผสานกับลวดลายใหม่เป็นลักษณะของการพัฒนาบาติกจากลวดลายร่วมสมัยจากลายไม้เถา ลวดลายพืชพันธุ์ไม้ท้องถิ่น ลวดลายใหม่จากธรรมชาติที่มีในพื้นที่จังหวัดพังงา พร้อมทั้งมีการออกแบบลวดลายจากความคิดสร้างสรรค์ให้เป็นเอกลักษณ์ที่ผสมผสานกันอย่างลงตัว โดยการทำงานออกแบบอย่างมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและคณะผู้วิจัย

คณะผู้วิจัยจึงร่วมมือกับกลุ่มทำบาติกในการพัฒนาลวดลายและการตัดเย็บผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกให้ทันสมัยโดยใช้พลังของชุมชน ภายใต้แนวคิดการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกให้เป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชน โดยให้สมาชิกในชุมชนที่มีความสนใจได้ร่วมเรียนรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ และ

รับผลประโยชน์ร่วมกัน สร้างรายได้ให้กับชุมชน ซึ่งการร่วมมือกันของชุมชนนี้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ซึ่งมีเป้าหมายที่จะเพิ่มศักยภาพของชุมชน สร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ที่มาของวิกฤติทางการตลาดของผ้าบาติกจึงต้องใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน โดยพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่ต้องการผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัย คณะผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการวิจัยและพัฒนาเรื่องนี้ เพื่อยังประโยชน์ให้กับชุมชนในการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาการผลิตผ้าบาติกชุมชน ผสมผสานกับการออกแบบลวดลายในรูปแบบใหม่ที่เป็นเอกลักษณ์ และแนวทางการพัฒนาการผลิตเพื่อให้ผลิตภัณฑ์โดดเด่น มีระบบการผลิตที่ดีให้สามารถเพิ่มยอดขายจัดจำหน่ายได้มากขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก ชุมชนบ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา
2. เพื่อศึกษาการออกแบบและแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกชุมชนบ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก ชุมชนบ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

2. ทราบถึงแนวทางออกแบบและการทดลองสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกชุมชนให้เกิดความทันสมัย และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน

3. ทราบถึงศักยภาพในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกของชุมชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาอาชีพให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกในชุมชน มีขอบเขตของการวิจัย 4 ด้าน ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกเฉพาะในชุมชนบ้านนาเตย ซึ่งเป็นที่ตั้งของกลุ่มผ้าบาติก มีกลุ่มชาวบ้านเด็กและเยาวชนจำนวน 40 คนที่มีความสนใจร่วมกัน และชุมชนมีลักษณะเฉพาะของพื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาอาชีพบาติกเชิงสร้างสรรค์นี้ให้เกิดขึ้นได้จากความร่วมมือ MOU ของคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต กับ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาบริบทของชุมชนบริบทกลุ่มที่มีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกชุมชนบ้านนาเตย พัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกของชุมชนขึ้นมาโดยมีกลุ่มคณะวิจัยเป็นแกนนำ ศึกษาเปรียบเทียบการทำผ้าบาติกที่ทำอยู่เดิมกับการทำผ้าบาติกที่มีสวดลายและการตัดเย็บที่สมาชิกในชุมชนมาร่วมกันเรียนรู้ เพื่อพัฒนาขึ้นเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนอย่างแท้จริง และนำผลิตภัณฑ์ไปทดลองตลาดโดยสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภค เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาในโอกาสต่อไป

3. ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ใช้ในการวิจัยเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย

กลุ่มตัวอย่างบุคคลทั่วไป จำนวน 20 คน กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน กลุ่มผู้ปฏิบัติ จำนวน 15 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 40 คน

4. ขอบเขตด้านเวลา ตั้งแต่ได้รับการอนุมัติการทำวิจัยจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏภูเก็ต

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การออกแบบลวดลายและแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกในชุมชนบ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา มีระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

1. การประชุมกลุ่ม Focus Group

เป็นการประชุมกลุ่มเฉพาะกลุ่มที่ได้ออกแบบไว้ มีการประชุม 5-7 คน ใช้ระยะเวลาในการประชุม 30 นาที พูดคุยหรือซักถามหรือหารือประเด็นใดประเด็นหนึ่งเพื่อที่จะเติมเต็มข้อมูลในส่วนที่ขาดหายไปเกี่ยวกับข้อมูล บริบทชุมชน

สภาพแวดล้อมบ้านนาเตย โดยประชุมกับผู้นำชุมชน กลุ่มชุมชนบ้านนาเตยว่ามีส่วนร่วมวางแผนทำการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกบ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

2. การออกแบบชุด

ขั้นตอนในการออกแบบชุด 5 ขั้นตอน

1) การออกแบบและสเก็ทซ์ภาพ

เป็นการนำแรงบันดาลใจจากสิ่งต่าง ๆ ที่เราพบเจอในชีวิตประจำวันมาออกแบบเป็นเสื้อผ้าแฟชั่นสไตล์ตัวเอง สิ่งสำคัญของ

การออกแบบคือการวาดหรือสเก็ตซ์ภาพออกมา เพื่อเป็นต้นแบบของการทำเสื้อผ้า เนื่องจาก ภาพสเก็ตซ์นี้เองจะเป็นตัวบอกถึงลำดับชั้น ในการทำต่อไป เมื่อวาดแบบเสร็จแล้วจะเป็น ขั้นตอนถัดไปคือการลงสี หรือเลือกสี ซึ่ง Fashion Design แต่ละคนมีรูปแบบและการทำงานที่ แตกต่างกันไป แต่เป็นคอนเซ็ปต์คือการทำให้ จินตนาการเห็นภาพมากขึ้นก่อนที่จะผลิตเสื้อผ้า ออกมาจริง

2) การทำแพทเทิร์น

ปัจจุบันวิธีการทำแพทเทิร์นจะแบ่ง ออกเป็น 2 วิธีหลัก

วิธีที่ 1: วาดแบบแพทเทิร์นลงใน กระดาษทำแพทเทิร์น วิธีนี้เหมาะสำหรับนักออกแบบ เสื้อผ้าแฟชั่นที่ชำนาญแล้ว สามารถวัด และกำหนด ขนาดขององค์ประกอบแต่ละส่วนของเสื้อได้

วิธีที่ 2: ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการออกแบบแพทเทิร์นเสื้อผ้า วิธีนี้เหมาะสำหรับ นักออกแบบเสื้อผ้าแฟชั่นมือใหม่ที่ยังไม่ชำนาญ เรื่องขนาดขององค์ประกอบแต่ละส่วนของเสื้อ นักออกแบบเสื้อผ้าแฟชั่นมือใหม่สามารถทำแพทเทิร์น เสื้อผ้าได้ด้วยตัวเอง โดยใช้ 5 โปรแกรมยอดนิยม ที่ใช้ในการออกแบบแพทเทิร์นเสื้อผ้า อาทิเช่น CAD Pattern Design, Poly Pattern Design, Fashion Design Software, TexPro DesignCADSystemTextile หรือ LectraModaris Pattern

3) การทดลองสวมใส่จริง (FITTING)

หากช่างที่เคยตัดเสื้อผ้าในห้องเสื้อ ที่มีมาตรฐาน คงจะพอจำได้ว่า หลังจากการวัดตัว ครั้งแรกไปซักระยะหนึ่ง ทางร้านจะให้เข้าไปที่ร้าน

เพื่อทำการลองชุด ซึ่งชุดที่ให้ลองในครั้งแรกนี้ จะเป็นชุดที่เย็บแบบชั่วคราว เพื่อให้ช่างตัดเสื้อ ได้ดูผลงานแบบคร่าว ๆ และแก้ไขจุดที่ผิดพลาด ได้ทันท่วงทีหลังจากการวัดไซส์ในครั้งแรก เนื่องจาก ถ้าหากตัดเย็บจริงไปแล้ว เกิดความผิดพลาดขึ้น อาจจะต้องเริ่มต้นทำขั้นตอน Fitting นี้ขึ้นใหม่ หมดขั้นตอน

4) การตัดเย็บและผลิต

เมื่อมีการออกแบบและทำแพทเทิร์น เรียบร้อยแล้ว ก็เริ่มขั้นตอนที่ 4 นั่นคือ ขั้นตอน การผลิต การผลิตเสื้อผ้าแฟชั่น นักออกแบบ สามารถตัดเย็บและผลิตได้ด้วยตัวเอง ซึ่งต้องใช้ ความเชี่ยวชาญ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า อย่างมากเนื่องจากการผลิตชิ้นงานจริงไม่ได้เป็นงาน ที่ทำเป็นประจำ

5) อัปเดตแฟชั่นและฝึกฝน

นักออกแบบเสื้อผ้าต้องคอย ศึกษา เรียนรู้แฟชั่นใหม่เสมอ เมื่อจบขั้นตอนที่ 5 ก็ย้อน กลับไปขั้นตอนที่ 1 ทำอย่างนี้วนไปเรื่อย ๆ เสื้อผ้า ที่ออกแบบจะได้ทันสมัยไม่ตกยุค สามารถใช้ได้ ทุกโอกาส และการทำซ้ำบ่อย ๆ เป็นการฝึกฝน ทำให้เกิดเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์มากขึ้น นักออกแบบที่ดีไม่ว่าจะเป็นนักออกแบบเสื้อผ้า แฟชั่น นักออกแบบตกแต่งภายใน หรือนักออกแบบ ผลิตภัณฑ์ ต้องเรียนรู้จากผู้บริโภค พร้อมทั้ง พัฒนาการออกแบบให้ผู้บริโภคได้รับประโยชน์จาก การออกแบบให้ได้มากที่สุด

3. การสำรวจ (Survey) (Observation)

ผู้วิจัยมีการใช้เทคนิคและกระบวนการ ในการสำรวจ (Survey) คือ การเก็บรายละเอียด ทัวไป โดยมีหลักการการสังเกต (Observation)

เพื่อให้ได้ข้อมูลจากประเด็นปัญหาที่สนใจจะทำการศึกษา โดยผู้วิจัยได้ทำการสำรวจสภาพบริบททั่วไปของพื้นที่บ้านนาเตย สำรวจพื้นที่การทำผ้าบาติกเพื่อเก็บข้อมูล ประกอบด้วย การพูดคุย ชักถาม การจดบันทึก การบันทึกเสียงบันทึกภาพ รวมถึงผู้วิจัยยังมีการเข้าไปรับฟังการพูดคุยของผู้นำชุมชน กลุ่มบุคคลทั่วไปและสังเกตการณ์เข้ามาของนักท่องเที่ยวที่เข้าชมกลุ่มผ้าบาติกสังเกตถึงกระบวนการต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มองค์กรและกลุ่มบุคคลทั่วไป ในด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกเพื่อการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก บ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา และใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant observation) เพื่อถามข้อสงสัยหรือประเด็นที่เพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการ

4. การสัมภาษณ์ (Interview)

เป็นวิธีการเก็บข้อมูลที่ผู้วิจัยใช้วิธีการสนทนาถึงการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก บ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา สัมภาษณ์เน้นปฏิสัมพันธ์ต่อกันเป็นการเจาะลึกถึงประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยสนใจ อาจจะใช้วิธีในการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลหรือเป็นรายกลุ่มก็ได้ การวิจัยเชิงคุณภาพนี้ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลและคำตอบตามวัตถุประสงค์งานวิจัย โดยผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในการเก็บประเด็นเพิ่มเติมจากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลมากที่สุด

การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ คือ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured

Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดโครงสร้างและคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้าก่อนการไปเก็บข้อมูล และไปสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลตามโครงสร้างคำถามที่ได้กำหนดไว้

5. แบบสอบถาม

ใช้ในการศึกษาการออกแบบและแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกชุมชนบ้าน นาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

สรุปผลการวิจัย

1. ความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก ชุมชนบ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2558 ชุมชนบ้านนาเตย ภายใต้การนำขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเตย มีนโยบายที่จะฟื้นฟูพัฒนาอาชีพหัตถกรรมบาติกชุมชน ให้มีความโดดเด่นอีกครั้ง หลังจากที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจครั้งที่สองจากครั้งแรกที่ชุมชนประสบภัยจากสึนามิ เมื่อปี 2546 ในช่วงปี 2548 ได้รับการส่งเสริมให้มีการฝึกอาชีพเกิดขึ้นในชุมชน ส่วนในปี 2558 นี้ ชุมชนประสบปัญหาภาวะวิกฤติด้านเศรษฐกิจสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรประสบปัญหาราคายางตกต่ำ และผลิตภัณฑ์บาติกในรูปแบบเดิมไม่ค่อยได้รับความสนใจจากลูกค้า ทางชุมชนจึงมีความต้องการพัฒนาผ้าบาติกให้มีความทันสมัยเพื่อจัดจำหน่ายเป็นอาชีพเสริม แต่ชุมชนยังขาดองค์ความรู้ในการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ จึงได้ประสานความร่วมมือมาอย่างสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน อาจารย์ธีรกานต์ โพธิ์แก้ว สาขาวิชาการพัฒนาชุมชนได้ลงศึกษาปัญหาชุมชน นำปัญหามาวางแผนการทำงานร่วมกันกับ ผศ.ดร.ธวัชชัย

ทุมทอง ซึ่งในช่วงนั้นท่านเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาวัฒนธรรมเพื่อการออกแบบ เมื่อวางแผนการทำงานร่วมกัน

ในปี พ.ศ. 2559 จึงมีการเซ็นสัญญาความร่วมมือในการพัฒนาอาชีพชุมชนบ้านนาเตยระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลนาเตยและคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นเวลาสามปี จากปี พ.ศ. 2559-2561

จากการจด MOU ทำให้ผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกชุมชนบ้านนาเตยได้รับการพัฒนาลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์คือ ลวดลายเต่าท้ายเหมืองซึ่งเป็นลวดลายที่ออกแบบโดย นางยุพิน คล่องแคล่ว ศิลปินบาติกชุมชน และลวดลายเทพธิดาเต่าซึ่งออกแบบโดย ผศ.ดร.ธีรกานต์ โพธิ์แก้ว ลวดลายนี้มีการจดคุ้มครองลิขสิทธิ์กับกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยมีชุมชนบ้านนาเตยเป็นผู้ใช้ประโยชน์ในการประกวดผลิตภัณฑ์นวัตกรรมชุมชนแต่อย่างไรก็ตามสำหรับงานผ้าบาติกนั้นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้ขาดช่วงของการพัฒนาในเรื่องของความทันสมัย และลวดลาย ทางกลุ่มจึงมีความต้องการออกแบบสีเส้นชุดให้มีความทันสมัยมากขึ้น โดยเฉพาะการออกแบบผ้าบาติกสีเส้นจากธรรมชาติซึ่งเป็นเทรนในอนาคต

ภาพที่ 2 ลวดลายเทพธิดาเต่าท้ายเหมือง
เอกลักษณ์บาติกชุมชนนาเตย เทคนิคสีธรรมชาติ

ภาพที่ 3 ลวดลายเทพธิดาเต่าที่ชุมชน
นำไปใช้ประโยชน์การประกวดชุมชนนวัตกรรม

ภาพที่ 4 ลวดลายเทพธิดาเต่าท้ายเหมือง
ล้นระฆังทองเอกลักษณ์บาติกชุมชนนาเตย
เทคนิคสีธรรมชาติประเภทแร่โชน้ำตาล
ส้อมจากดิน และสีห่อ ใช้พืชท้องถิ่นจากขมิ้น

ภาพที่ 5 ลวดลายเต่าท้ายเหมืองเอกลักษณ์บาติก
ชุมชนนาเตย

ภาพที่ 6 ลวดลายเต่าท้ายเหมืองเอกลักษณ์บาติก
ชุมชนนาเตย

ภาพที่ 7 บาติกลวดลายดอกไม้ชุมชนนาเตย

2. ศึกษาการออกแบบและแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกชุมชนบ้านนาเตย
อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา พบว่า

ตารางที่ 1 แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก

แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
คุณชอบเครื่องแต่งกายบาติก	3.56	0.54	มาก
โอกาสในการใช้ผ้าบาติก	3.52	0.58	มาก
ผ้าบาติกโทนสีเข้ม	3.52	0.50	มาก
ลวดลายที่มีสีสันฉูดฉาดบาดตา	3.54	0.58	มาก
ผ้าบาติกแบบเรียบ	3.58	0.54	มาก
ผ้าบาติกมีลวดลายเยอะเต็มผืน	3.60	0.49	มาก
ผ้าบาติกรูปแบบวัยรุ่น	3.52	0.54	มาก
ความสวยงามของผ้าบาติก	3.82	0.39	มาก
ลวดลายผ้าบาติกแบบไทย	3.52	0.50	มาก
ความพึงพอใจในชุดบาติกแบบไทย	3.54	0.58	มาก
ความพึงพอใจในการใช้ผ้าชุดบาติกทั่วไป	3.52	0.54	มาก
รวม	3.57	0.53	มาก

ตารางที่ 1 แสดงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก จากตารางแสดงให้เห็นว่าประชาชนชอบเครื่องแต่งกายบาติกอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) ประชาชนมีโอกาสนำผ้าบาติกไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) ชอบผ้าบาติกโทนสีเข้มอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) ชอบลวดลายที่มีสีสันฉูดฉาดบาดตาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) ชอบผ้าบาติกแบบเรียบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) ชอบผ้าบาติกมีลวดลายเยอะเต็มผืนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) ชอบผ้าบาติกรูปแบบวัยรุ่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) ชอบความสวยงามของผ้าบาติกอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) ชอบลวดลายผ้าบาติกแบบไทยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) ความพึงพอใจในชุดบาติก

แบบไทยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) ความพึงพอใจในการใช้ผ้าชุดบาติกทั่วไปอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$)

2.1 การออกแบบสีและลวดลาย

กลุ่มเลือกใช้สีที่ไปในโทนเดียวกัน ไม่ฉูดฉาดจนเกินไป เลือกใช้สีม่วง ที่กำลังเป็นสีที่ได้รับความนิยม การออกแบบจะไล่สีจาก ขาว – ม่วงอ่อน – ม่วงเข้ม และเลือกพันธ์สีของตัวเต่าเป็นสีม่วงเหมือนกัน แต่จะเป็นสีม่วงที่มีโทนสีที่เข้มกว่าสีอื่นในผืนผ้าสำหรับลวดลายเลือกใช้ลวดลายรูปเต่า ที่เป็นเอกลักษณ์เด่นของ อำเภอกำแพงแสน และมีพันธุ์เต่ามะเฟืองที่กำลังจะสูญหายไป การออกแบบรูปเต่าในการวิจัยครั้งนี้เป็นการตระหนักถึงการอนุรักษ์พันธ์เต่าทะเลที่กำลังจะสูญหายไป

ภาพที่ 8 ศิลปินวาดลวดลายเต่ามะเฟืองสีม่วง

ภาพที่ 9 การระบายสีลวดลายเต่ามะเฟืองสีม่วง

ภาพที่ 10 การออกแบบชุดบาติกเต่าท้ายเหมือง
สีม่วงอ่อน สีขาว และสีม่วงเข้ม

ภาพที่ 11 นางแบบทดลองสวมใส่ชุดจริง

2.2 แนวทางการพัฒนาผ้าบาติก
ผลิตภัณฑ์ชุมชนนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัด
พังงาแนวทางการพัฒนาผ้าบาติกมีทั้งหมด 6 แนวทาง
ประกอบด้วย

1) แนวทางที่จะขยายการผลิต
ให้ได้มากกว่าร้อยละ 30 ของปีที่ผ่านมาและการผลิต
ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

2) แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์
อย่างไรให้แตกต่างจากกลุ่มอื่นและผลิตภัณฑ์สื่อถึง
ภูมิปัญญาไทยเพื่อสร้างเอกลักษณ์ที่แตกต่าง

3) แนวทางการออกแบบ
บรรจุภัณฑ์ให้มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและมีการ
นำเอาเต่ามะเฟืองที่เป็นเอกลักษณ์ของอำเภอ
ท้ายเหมืองมาประกอบการพัฒนาผลิตภัณฑ์

4) แนวทางเข้าไปมีส่วนร่วมกับ
ชุมชนแนวทางการเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชน
โดยการจัดสรรผลกำไรบางส่วนให้เป็นประโยชน์
แก่ชุมชน

5) แนวทางที่จะทำให้การจัด
จำหน่ายสินค้าเทียบกับปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นให้เกิน
ร้อยละ 25

6) แนวทางในการจัดทำบัญชีให้เป็นระบบ โดยอาจจะเริ่มต้นจากการทำบัญชีอย่างง่าย

อภิปรายผล

1. ความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก ชุมชนบ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

จังหวัดพังงาความเป็นมา กลุ่มบาติกนาเตย หลังจากประสบภัยธรรมชาติจากคลื่นสึนามิเมื่อปี พ.ศ. 2548 เศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้มีคนจำนวนมากตกงาน สมาชิกภายในชุมชนอยากมีอาชีพเสริม กอปรกับในช่วงนั้น สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระเมตตาเล็งเห็นความทุกข์ยากของประชาชนผู้ประสบภัย ได้มีคำสั่งให้ช่างศิลป์เข้ามาสอนงานหัตถกรรมบาติกให้กับคนในชุมชนนาเตยจำนวน 20 คน โดยมีคุณยุพิน คล่องแคล่ว เป็นหนึ่งใน 20 คนนั้นที่มีความสนใจในการทำผ้าบาติก เนื่องจากเห็นว่าผ้าบาติกเป็นงานศิลปะอย่างหนึ่ง ที่สวยงามงดงามควรค่าแก่การส่งเสริมให้เป็นอาชีพแก่ชุมชน และงานผ้าบาติกมีประวัติความเป็นมายาวนานน่าสนใจจากวันนั้นถึงวันนี้เหลือช่างศิลป์บาติกคนสุดท้ายของชุมชนบ้านนาเตย ซึ่งก็คือนางยุพิน คล่องแคล่ว (Batik and Souvenir Center in Krabi, 2011) การทำผ้าบาติกในระยะแรกคงทำกันเฉพาะในหมู่ชนชั้นสูงหรือทำเฉพาะในวังเท่านั้น แต่ก็มีผู้ให้ความเห็นขัดแย้งว่า น่าจะเป็นศิลปะพื้นบ้านใช้กันเป็นสามัญ ผู้ที่ทำบาติกมักจะเป็นผู้หญิงและทำหลังจากว่างจากการทำนาใน คริสต์ศตวรรษที่ 12 ประชาชนชาวใต้ปรับปรุงวิธีการทำผ้าบาติก แกไข

วิธีการผสมสี แต่ทั้งนี้ วัฒนาการมาจากความรู้ดั้งเดิม ในคริสต์ศตวรรษที่ 13 การทำผ้าบาติกผูกขาดโดยสุลต่าน และถือว่าการทำผ้าบาติกเป็นศิลปะในราชสำนัก โดยมีสตรีในราชสำนักเป็นผู้ผลิต ผ้าบาติกในยุคนี้เรียกว่า “คราตอน” (Kraton) เป็นผ้าบาติกที่นิยมเขียนด้วยมือ (Batik tulis) แต่เมื่อผ้าบาติกได้รับความนิยมมากขึ้นและมีลูกค้ามากมาย การทำผ้าบาติกก็ได้ขยายวงกว้างขึ้นการผูกขาดโดยครอบครัวสุลต่านก็สิ้นสุดลง ศิลปะการทำผ้า บาติกได้แพร่หลายไปสู่ประชาชนโดยทั่วไป

2. การออกแบบและแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกในชุมชนบ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

ลวดลายเอกลักษณ์ผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกในชุมชนบ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา สำหรับลวดลายเอกลักษณ์ผลิตภัณฑ์บาติกในชุมชนบ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา ประกอบด้วยลวดลายเต่าท้ายเหมือง ลายหม้อข้าวหม้อแกงลิง ลวดลายเตยนา ลวดลายกล้วยไม้ ลวดลายลีลาวดี ลวดลายดอกชบา และลวดลายท้องทะเลสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภณ ศุภวิริยากร (Supawiriyakon S, 2010) เรื่องรูปแบบลวดลายผ้าบาติกในกลุ่มจังหวัดอันดามัน ลวดลายส่วนใหญ่เป็นดอกไม้ นก ปลา เต่าท้องทะเล การทำผ้าบาติกในจังหวัดภูเก็ตซึ่งเป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ติดฝั่งทะเลอันดามัน ซึ่งรวมถึงจังหวัดพังงา และกระบี่ ได้กลายเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับคนในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง สำหรับรูปแบบของลวดลายผ้าบาติกในฝั่งอันดามันรูปแบบหลากหลายและมีเอกลักษณ์

ที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันไม่แน่นอนมีการขยายการผลิตให้ได้มากกว่าร้อยละ 30 ของปีที่ผ่านมา โดยการนำวัตถุดิบที่มีประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าให้ได้ปริมาณเพิ่มขึ้นและไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมการใช้สัทธิธรรมชาตินในการลงสีเพื่อประหยัดต้นทุนในการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้แตกต่างจากกลุ่มอื่นและผลิตภัณฑ์สื่อถึงภูมิปัญญาไทย

3. ศึกษาการออกแบบและแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกชุมชนบ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา พบว่า การออกแบบสีและลวดลาย กลุ่มเลือกใช้สีที่ไปในโทนเดียวกัน ไม่ฉูดฉาดจนเกินไป เลือกใช้สีม่วง ที่กำลังเป็นสีที่ได้รับความนิยม การออกแบบจะไล่สีจาก ขาว – ม่วงอ่อน – ม่วงเข้ม และเลือกเพนทสีของตัวเต่า เป็นสีม่วงเหมือนกัน แต่จะเป็นสีม่วงที่มีโทนสีที่เข้มกว่าสีอื่นในผืนผ้าสำหรับลวดลายเลือกใช้ลวดลายรูปเต่า ที่เป็นเอกลักษณ์เด่นของ อำเภอท้ายเหมือง และมีพันธุ์เต่ามะเฟืองที่กำลังจะสูญหายไป การออกแบบรูปเต่าในการวิจัยครั้งนี้เป็นการตระหนักถึงการอนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเลที่กำลังจะสูญหายไป และแนวทางการพัฒนาผ้าบาติกผลิตภัณฑ์ชุมชนนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา แนวทางการพัฒนาผ้าบาติกมีทั้งหมด 6 แนวทาง ประกอบด้วย แนวทางที่จะขยายการผลิตให้ได้มากกว่าร้อยละ 30 ของปีที่ผ่านมา และการผลิตไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างไรให้แตกต่างจากกลุ่มอื่น และผลิตภัณฑ์สื่อถึงภูมิปัญญาไทยเพื่อสร้างเอกลักษณ์ที่แตกต่าง แนวทางการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีเอกลักษณ์ ของท้องถิ่นและมีการนำเอาเต่ามะเฟืองที่เป็นเอกลักษณ์ของอำเภอท้ายเหมือง

มาประกอบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ แนวทางเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนแนวทางการเข้าไปมีส่วนร่วม กับชุมชน โดยการจัดสรรผลกำไรบางส่วนให้เป็นประโยชน์แก่ชุมชน แนวทางที่จะทำให้การจัดจำหน่ายสินค้าเทียบกับปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นให้เกินร้อยละ 25 และแนวทางในการจัดทำบัญชีให้เป็นระบบ โดยอาจจะเริ่มต้นจากการทำบัญชีอย่างง่าย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรมีการจัดการอบรมเกี่ยวกับการออกแบบลวดลายที่ทันสมัย และการตัดเย็บที่ทันสมัยควบคู่กันไป เพราะตอนนี้กลุ่มมีฝีมือดี ในด้านการผลิตผ้าบาติกทั้งดงาม มีครุภูมิปัญญา คอยฝึกฝนงานบาติกให้กับชุมชนในอันดามัน แต่ยังขาดความรู้เรื่องการตัดเย็บซึ่งเป็นทักษะสำคัญ ที่จะช่วยต่อยอดงานผ้าในชุมชนได้

1.2 ควรมีการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์ โฆษณาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์จากการทำผ้าบาติก ชุมชนบ้านนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา เนื่องจากผู้ผลิตเป็นศิลปินบาติกหญิงมือ 1 ของจังหวัดพังงา เป็นครุภูมิปัญญา พัฒนาอาชีพ หัตถกรรมให้กับวิทยาลัยชุมชนพังงา มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในจังหวัดพังงาที่ต่อเนื่อง น่าสนใจ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยต่อยอดเกี่ยวกับการออกแบบลวดลายของผ้าบาติกของชุมชนอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้เกิดทrends โดยเฉพาะ การพัฒนาบาติกสัทธิธรรมชาติ ที่ทางชุมชนได้เริ่มพัฒนาต่อยอดกับทางสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

คิดว่าในอนาคตเทรนด์ในเรื่องสีธรรมชาติ น่าจะ
ได้รับความสนใจมากขึ้น และส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์
มีความยั่งยืน สุขภาพดีทั้งผู้ผลิต และผู้บริโภค

ของชุมชนให้ครอบคลุมพื้นที่อันดามัน เพื่อเป็น
การสร้างเอกลักษณ์ ส่งเสริมให้ชุมชนเห็นคุณค่า
และมูลค่าเพิ่มในการพัฒนาบาติกในชุมชน

2.2 ควรมีการขยายพื้นที่การวิจัย
เกี่ยวกับการออกแบบบลวดลายของผ้าบาติก

REFERENCES

- Batik and Souvenir Center in Krabi. (2011). **Knowledge of batik cloth**. Retrieved from <https://krabibatik.wordpress.com>. [2017, 11 Sep.]
- Jatusripitak N., & Aitrat R. (2019). **Creative Economy From Creative to Economic Value**. Retrieved from <https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/123808>. [2022, 9 Dec.]
- Kanjanarat S., & Saengchai N. (2009). Research and development of models Natural color batik products in the community. **The International Journal of the Arts in Society**, 2, 88-96.
- Raekpinit J. (2009). Labor Saring: The Economic and Socio-Cultural Relationship of Villagers in the South of Thailand. **Journal of the Humanities and Social Sciences Thaksin University**, 1, 59-77.
- Supawiriyakon S. (2010). **The designs of Batik cloth in Andaman provinces (805 Research)**. Phuket: Faculty of International Studies Prince of Songkla University Phuket Campus.
- Tumtong, T. (2002). **The art of batik hand painted**. (1). Bangkok: O.S. Printing House
- Tunsakun K. (2014). **Phuket administration towards a creative city**. (Ph.D. thesis). Phuket Rajabhat University, Phuket.

REFERENCES PERSON

- Klonkawe Y. (2019, 15 Nov.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Meekawe A. (2019, 15 Nov.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Suttisan K. (2019, 15 Nov.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Sareerat A. (2019, 15 Nov.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Mitwong W. (2019, 15 Nov.). Interview. Member. Ban Na Toei Group

- Hiran A. (2019, 20 Nov.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Suttisan A. (2019, 20 Nov.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Suttisan B. (2019, 20 Nov.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Pharingkarn W. (2019, 20 Nov.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Suttisan P. (2019, 20 Nov.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Panklang K. (2019, 10 Dec.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Phungguae J. (2019, 10 Dec.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Rabiaebort N. (2019, 10 Dec.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Kaetkawe S. (2019, 10 Dec.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Klongyut S. (2019, 10 Dec.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Aimesaard J. (2019, 15 Dec.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Sangsawas P. (2019, 15 Dec.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Na Na Kron N. (2019, 15 Dec.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Noppakao S. (2019, 15 Dec.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Sriprete P. (2019, 15 Dec.). Interview. Member. Ban Na Toei Group
- Assama A. (2019, 20 Dec.). Focus Group. Women is Representative. Ban Na Toei
- Meekawe A. (2019, 20 Dec.). Focus Group. Nataya Group Vice President. Ban Na Toei
- Rabieabaort N. . (2019, 20 Dec.). Focus Group. Representative the Elderly Group.
Ban Na Toei
- Sangsawas P. (2019, 20 Dec.). Focus Group. Representative. Na Toei Subdistrict
Administrative organization
- Hiran I. (2019, 20 Dec.). Focus Group. Volunteer of Public Health. Na Toei Subdistrict
- Noppakao S. (2019, 20 Dec.). Focus Group. Member. Na Toei Subdistrict
Administrative organization
- Pharingkral W. (2019, 20 Dec.). Focus Group. Public Relations Nataya Batik. Ban Na Toei

.....